

ZAPISNIK

sa 12. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 17. i 18. maj 2021. godine

Sjednica je počela u 10:15 časova.

Predsjedavao je Vladimir Joković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Simonida Kordić, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Zdenka Popović, Danilo Šaranović, Miloš Konatar, Damir Šehović i Raško Konjević.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Petar Ivanović, Dragica Sekulić, Nikola Rakočević i Amer Smailović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: Milojko Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja; Jakov Milatović ministar ekonomskog razvoja; Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; i Branko Krvavac, koordinator Odsjeka u Direktoratu za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

U skladu sa članom 67 stav 3 Poslovnika Skupštine, u radu sjednice, povodom razmatranja Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, učestvovali su: Milan Dabović, predsjednik Senata Državne revizorske institucije; Marijana Mitrović Mijatović, direktorica Sektora za finansijsku stabilnost, istraživanja i statistiku u Centralnoj banci Crne Gore; Milan Dragić, izvršni direktor Montenegro biznis alijanse; Nina Drakić potpredsjednica Privredne komore Crne Gore; Suzana Radulović, generalna sekretarka Unije poslodavaca Crne Gore; Budimir Raičković, predsjednik Asocijacije menadžera Crne Gore; Nikola Tripković, predsjednik Američke privredne komore; Stanica Dragaš, predstavnica Saveza sindikata Crne Gore; Srđa Keković, generalni sekretar Unije slobodnih sindikata Crne Gore; Dušan Raičević, predsjednik Upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore; Marko Sošić, predstavnik NVO – „Institut alternativa“; Radan Nikolić, direktor Udruženja boraca ratova od 1990. godine Crne Gore i Ines Mrdović, predstavnica NVO – „Akcija za socijalnu pravdu“.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU, sa amandmanima (četiri) Vlade (33/21-5/9);
2. PREDLOG ODLUKE O ZADUŽIVANJU CRNE GORE ZA 2021. GODINU;
3. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O BUDŽETU I FISKALNOJ ODGOVORNOSTI;
4. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST, sa amandmanima (četiri) Vlade (16-3/21-4/2);
5. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA, sa amandmanima (šest) Vlade (16-2/21-3/3);

6. PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE, sa amandmanima (sedam) Vlade (19-6/21-5/2);
7. PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA, koji su podnijeli poslanici: Ivan Brajović, Damir Šehović i Boris Mugoša; i
8. TEKUĆA PITANJA.

* * *

-Zapisnik sa 10. sjednice usvojen je bez primjedbi.

* * *

Prva tačka- PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU, sa amandmanima (četiri) Vlade (33/21-5/9)

Predsjednik Odbora, Vladimir Joković, podsjetio je da je na Osmoj sjednici Odbora održanoj 8. aprila 2021. godine, dogovoreno da se rasprava o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu obavi tako da prvo riječ imaju predstavnici predlagača i pozvani gosti, a da se u nastavku sjednice pristupi raspravi u kojoj će učestvovati poslanici i predstavnici predlagača. Obavijestio je da je Vlada, 11. maja 2021. godine, dostavila četiri amandmana (33/21-5/9) na Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu koji su sastavni dio teksta predloga zakona, što je i konstatovano na Odboru.

Predsjednik Odbora, takođe, podsjetio je članove Odbora da je u susret raspravi povodom navedenog predloga zakona dostavljeno:

- dopis (00-63-7/21-20) Unije poslodavaca Crne Gore od 26. marta 2021. godine;
- predstavka (00-63-7/21-23) NVO - „Radoje Dakić“ od 5. aprila 2021. godine;
- dopisi Zajednice opština Crne Gore (00-63-7/21-31 od 16. aprila 2021. godine) i Skupštine opštine Bijelo Polje (00-63-7/21-26 od 8. aprila 2021. godine) sa zaključcima;
- Državna revizorska institucija, shodno članu 6 Zakona o DRI, koji definiše da „Državna revizorska institucija prilikom donošenja budžeta države dostavlja Skupštini pregled svojih saznanja o budžetu i stanju imovine, ukazuje na uzroke i posljedice bitnih nedostataka i nepravilnosti i predlaže mjere za njihovo otklanjanje“, dostavila je 14. aprila 2021. godine, *Informaciju o analizi indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu* (00-63-7/21-29); i
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja dostavilo je 6. maja 2021. godine odgovor na dopis Odbora od 9. aprila 2021. godine (00-63-7/21-22/1), a koji obuhvata *Informaciju o kretanju prihoda i rashoda za prva tri mjeseca 2021. godine, kumulativno i po vrstama prihoda i rashoda i Informaciju o kalkulaciji cijena povodom planiranog povećanja akciza* (00-63-7/21-22/3).

Navedeni dopisi proslijeđeni su članovima Odbora putem mejla.

Uvodno obrazloženje o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu dao je Milojko Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja, dok je dodatne napomene dao Jakov Milatović, ministar održivog razvoja. Nakon izlaganja ministara, otvorena je rasprava u kojoj su učestvovali prisutni gosti. Takođe, poslanici Raško Konjević i Damir Šehović, uključili su se u raspravu prvog dana sjednice.

Uvodna izlaganja ministara, kao i komentari, sugestije i predlozi iskazani tokom rasprave od strane prisutnih gostiju, sastavni su dio izvještaja (33/21-5/26) koji Odbor podnosi Skupštini, a koji je u dat u nastavku zapisnika.

Nakon višečasovne rasprave, a shodno prethodnom dogovoru, Odbor je odlučio da prekine sjednicu i nastavi je 18. maja 2021. godine, u 10:00 časova.

* * *

Sjednica je prekinuta u 15:20 časova.

* * *

Sjednica je nastavljena 18. maja 2021 godine u 10:15 časova.

Predsjedavao je Vladimir Joković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Simonida Kordić, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Zdenka Popović, Danilo Šaranović, Miloš Konatar, Damir Šehović i Raško Konjević.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Petar Ivanović, Dragica Sekulić, Nikola Rakočević i Amer Smailović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: Miloško Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja; Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; i Boris Mugoša, poslanik.

U skladu sa članom 67 stav 3 Poslovnika Skupštine, povodom razmatranja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, sjednici su prisustvovali: Jakov Milatović, ministar ekonomskog razvoja; Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; kao i službenici Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja: Slobodanka Burić, Tamara Ivković i Branko Krvavac.

* * *

Polazeći od predloga **predsjednika Odbora, Vladimira Jokovića**, sa kojim su se saglasili članovi Odbora i predstavnici predlagača akata, vođena je objedinjena rasprava povodom tač. 1, 2 i 3 dnevnog reda, odnosno: Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, Predloga odluke o zaduživanje Crne Gore za 2021. godinu i Predloga zakona o izmjenama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Povodom navedenih tačaka, sjednici su prisustvovali: Miloško Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja, u svojstvu predstavnika predlagača zakona, kao i Jakov Milatović, ministar ekonomskog razvoja i predstavnici Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

U objedinjenoj raspravi za navedena tri predloga akta učestvovali su poslanici: Vladimir Joković, Simonida Kordić, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Zdenka Popović, Danilo Šaranović, Miloš Konatar, Damir Šehović i Raško Konjević.

* * *

Prva tačka - PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU, sa amandmanima (četiri) Vlade (33/21-5/9)

Predsjednik Odbora podjetio je da su prvog dana sjednice predstavnici predlagača obrazložili navedeni predlog i zainteresovani gosti, takođe, iskazali svoja viđenja o predloženom zakonu. Takođe, podsjetio je da su u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine, osam radnih tijela Skupštine, kao zainteresovani odbori, razmotrila predlog budžeta države u dijelu oblasti za koje su nadležni, i dostavila Odboru mišljenja.

* * *

Konstatacije iz dostavljenih mišljenja zainteresovanih odbora sastavni su dio izvještaja Odbora (33/21-5/26) koji je dat u nastavku zapisnika.

* * *

Nakon sveobuhvatne rasprave, u kojoj su članovi Odbora iskazali svoja mišljenja i stavove, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

U uvodnom obrazloženju, ministar finansija i socijalnog staranja, podsjetio je da je ekonomija u 2020. godini bila u izuzetno teškoj situaciji s obzirom na pad turizma od 85%, pad BDP-a za 15,2%, fiskalni deficit od preko 10% BDP-a i neto dug od oko 89% BDP-a. Istakao je da su strukturalni problemi jedan od glavnih uzroka takvog stanja, te da se moraju tretirati u narednom periodu, pozivajući cjelokupno društvo na odgovornost i strpljenje. Saopštio je da osnovu za izradu ovog budžeta čini metodologija koja kroz transparentnost trošenja budžetskih sredstava rješava strukturalne probleme. Ukazao je da od 2.4 mlrd. € na koje je planiran budžet za 2021. godinu, mandatornu potrošnju čini oko 1,8 mlrd. € tj. potrošnju koju nije moguće smanjiti u kratkom roku, i da upravo zbog toga budžet države za 2021. godinu ne predstavlja sve politike nove Vlade. Imajući u vidu sužen fiskalni prostor za raspolaganje sredstvima, projektovan je budžet države za 2021. godinu koji predviđa fiskalni deficit od 3%.

S obzirom da je, prema navodima ministra finansija i socijalnog staranja, budžet za 2021. godinu najvećim dijelom fokusiran na ekonomsku aktivnost, dodatne napomene dao je ministar održivog razvoja koji je podsjetio da je u 2020. godini zabilježen pad ekonomije koji je pet puta veći od onog iz 2012. godine. Takođe, podsjetio je da su se tada primjenjivale mjere povećanja poreza i uvođenja novih такси u cilju fiskalne konsolidacije javnih finansija, te da je uložen veliki napor u planiranju budžeta za 2021. godinu bez restriktivnih politika. Uporedo sa tim usvajani su paketi podrške mjera privredi i građanima, kako bi se sačuvala zaposlenost i likvidnost kompanija. Saopštio je da budžet države za 2021. godinu obuhvata, između ostalog, i povećanje minimalne zarade sa 222 na 250 €, sa namjerom da se u narednom periodu smanje doprinosi po osnovu rada kao rezultat socijalnog dijaloga; uvođenje dječijeg dodatka za djecu ispod šest godina; besplatni udžbenici za osnovce; očuvanje nacionalne avio kompanije osnivanjem nove sa planom da prvi letovi budu od juna tekuće godine; i dr. Ukazao je da se i u stanju teške krize uspjela pokrenuti aktivnost turističkog sektora, stabilizovala epidemiološka situacija, i stekli preduslovi za uspješnu turističku sezonu koja ima veliki značaj u kontekstu ekonomske aktivnosti.

Odbor je konstatovao da je budžet države za 2021. godinu planiran u iznosu od 2.455,79 mil. €, te da je u odnosu na klasifikaciju izdataka, Tekući budžet planiran u iznosu od 928,29 mil. € i čini 37,80% budžeta za 2021. godinu; Rezerve budžeta planirane su u iznosu 75,07 mil. € i čine 3,06% budžeta; Budžet državnih fondova iznosi 798,18 mil. € i čini 32,50% budžeta; Kapitalni

budžet planiran je u iznosu 203,46 mil. € i čini 8,28% budžeta, dok Transakcije finansiranja izdataka iznose 450,79 mil. € i čine 18,35% budžeta.

Takođe, Odbor je konstatovao da su Predlogom zakona izvorni prihodi budžeta u 2021. godini planirani u iznosu od 1.880,2 mil. €, što čini 40,6% BDP-a, koji je projektovan na nivou od 4.636,6 mil. €, i veći su za 14,7% u odnosu na Budžet za 2020. godinu. Nivo izdataka planiran je u iznosu od 2.019,3 mil. €, tako da je nivo deficita planiran u iznosu od 139,1 mil. € ili 3,0% BDP-a.

Za otplatu duga u 2021. godini biće opredijeljeno 435,9 mil. € ili 9,4% BDP-a, te će ukupna nedostajuća sredstva u 2021. godini iznositi 575,6 mil. €, pri čemu će se za finansiranje najvećim dijelom koristiti sredstva depozita obezbijedena emitovanjem državnih obveznica na međunarodnom tržištu u decembru 2020. godine.

II U skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, predstavnici relevantnih institucija i zainteresovanih organizacija bili su u prilici da tokom izlaganja iskažu svoje viđenje budžeta države za 2021. godinu.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI) podsjetio je da je DRI, shodno zakonskim rješenjima, Odboru dostavila Informaciju o analizi indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu“. Pored toga, ukazao je da je analizom predloga zakona uočeno da je gotovina prenijeta iz 2020. u 2021. godinu korišćena u skladu sa rješenjima o privremenom finansiranju; da je nivo deficita izveden korektno sa aspekta tehničkog posmatranja budžeta; i da postoje potencijalni rizici koji mogu da prate realizaciju budžeta, kao što je usklađivanje sredstava privremenog finansiranja i zakona o budžetu za 2021. godinu jer može dovesti u rizik primjenu člana 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Istakao je da se podržava programsko budžetiranje, posebno uvođenje indikatora jer podstiču i mjere uspješnost rada institucija, ali da je u tom dijelu uočena negativnost s obzirom da indikatori i očekivani ishodi nijesu definisani po svim nivoima kod svake potrošačke jedinice zbog čega iste mogu biti dovedene u nekorektan položaj, kao i da se dovodi u pitanje relevantnost definisanih indikatora za 2021. godinu.

Predstavnica Centralne banke Crne Gore (CBCG) istakla je da se: pozitivno ocjenjuje planiranje suficita tekuće potrošnje, ali i ukazuje na rizik da budžetski deficit može biti viši od planiranog (139,1 mil. €), jer za prva tri mjeseca iznosi oko 103,5 mil. €; podržava uvođenje programskog budžetiranja, ali zbog razlika u strukturi privremenog finansiranja i programskog budžeta za 2021. godinu mogu se javiti problemi u implementaciji određenih programa; kao i podržava planirano smanjenje diskrecione potrošnje. Ukazala je na potencijalni rizik da su određene pretpostavke optimistične, poput očekivanog realnog rasta ekonomije u 2021. godini od 10,5% BDP-a uz oporavak sektora turizma u iznosu od 65% prihoda iz 2019. godine, na mogućnost da neke mjere mogu imati negativan uticaj na poslovni ambijent, na nivo izdatih garancija, ali i na potrebu da se podstiče razvoj realnog sektora. CBCG je ocijenila da će uz dosljednu primjenu odgovorne fiskalne politike, a koja je najavljena, doći do smanjenja fiskalnih pritisaka i očuvanja fiskalne stabilnosti.

Ostali učesnici, predstavnici: Montenegro biznis alijanse, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore, Unije slobodnih sindikata Crne Gore, Zajednice opština Crne Gore, Asocijacije menadžera Crne Gore, Američke privredne komore, Udruženja boraca ratova od 1990. godine Crne Gore i NVO-a: „Institut alternativa“ i „Akcija za socijalnu pravdu“.

Postavili su brojna pitanja koja su se odnosila na: razvojni karakter budžeta države za 2021. godinu, problematiku finansiranja ugovorenih i započetih investicija; neusaglašenost sa Zakonom o Prijestonici; potrebu da se učine dostupnim podaci o iznosu katitalnih izdataka per capita po opštinama za 2021. godinu; nemogućnost privrednog sektora da u prvoj polovini 2021.

godine realizuje projekte iz kapitalnog budžeta; značaj programa podrške privrednicima kroz agrobudžet; potencijalnu mogućnost da izmjene poreskih propisa prvenstveno akciza neće imati pozitivne efekte na privredu ni na budžet, jer će cijene legalnih cigareta biti 25-30% veće u odnosu na Srbiju, od 40-100% u odnosu na Kosovo i 50-90% u odnosu na Albaniju; potrebu smanjenja sivog tržišta; iskustvo iz 2018. godine kada je usljed povećanja akciznih proizvoda zabilježen pad prihoda po tom osnovu od 26% u odnosu na nivo prije povećanja; potrebu utvrđivanja modela rasterećivanja privrede koji će pratiti povećanja minimalne zarade; potrebu stimulisanja domaćih proizvođača upravo kroz akciznu politiku; drastičan pad zaposlenih u privredi; i dr.

Gosti su iskazali interesovanje i povodom: planiranja izgradnje novih domova i dnevnih boravaka za stare; centara za djecu i odrasle sa posebnim potrebama; prihoda od nelegalno stečene imovine; ekonomske isplativosti projekta ski centara na sjeveru države i dr. Takođe, iskazani su predlozi da se u cilju povećanja transparentnosti uvede polugodišnje izvještavanje o izvršenju budžeta, sprovede institut budžetske inspekcije i detaljnije uredi pitanje privremenog finansiranja u sistemskom zakonu.

III Tokom rasprave Odbor je ocijenio pozitivnim uvođenje programskog budžeta, s obzirom da će omogućiti povećanje kontrole efikasnosti trošenja javnih sredstava. Naime, iznijet je i stav da iako je postojala potreba za uvođenje istog, nije adekvatno što je to urađeno usred godine.

Ukazano je na potrebu da se sugestije zainteresovanih strana uzmu u obzir sa posebnom pažnjom na one koje se odnose na kapitalna ulaganja u opštinama na sjeveru države. U vezi sa tim iskazano je mišljenje da je potrebno formirati radno tijelo sa relevantnim predstavnicima resornih ministarstava i lokalnih samouprava koje bi revidiralo predložene kapitalne projekte i odredilo one koji su prioritetni za finansiranje sredstvima iz budžeta.

Iskazano je mišljenje da je budžet za 2021. godinu koncipiran u najtežim ekonomskim uslovima, a da ipak nije primjenjivana politika povećanja stope PDV-a, što je bila politika ranijih vlada. Iako je projektovan u godini koju karakteriše ekonomska kriza izazvana epidemiološkom krizom, ukazano je da budžet ima komponentu unapređenja kvaliteta života kroz uvođenje dječijeg dodatka, besplatnih udžbenika za osnovce, povećanja minimalnih zarada i dr.

Poslanici su postavili pitanja koja su se odnosila na: efekat oporezivanja akciza negaziranih pića sa dodatkom šećera, stepen reforme Zakona o igrama na sreću cijeneći da ova oblast predstavlja veliki potencijal povećanja prihoda posebno internet klađenja, nivo optimizacije javnog sektora, preostali dio sredstava obezbijedenih zaduživanjem u iznosu od oko 250 mil. €, mogućnost vraćanja naknada za majke sa troje ili više djece, potencijalni rizik realizacije planiranih prihoda, nedovoljnu vidljivost mjera u budžetu za snažan podsticaj turizma, neizvjesnost u očekivanom broju turista iz određenih zemalja, povezanost povećanja akciza na duvanske proizvode i stepena sive ekonomije, način trošenja tekuće budžetske rezerve i dr.

S druge strane, iskazan je stav da nije postojao sistemski pristup u rješavanju zadataka s obzirom da još uvijek nije urađena fiskalna strategija dok su potrošačke jedinice bile suočene sa revidiranim makroekonomskim smjernicama koje sistemski zakon ne prepoznaje. Iznijeto je mišljenje da je budžet države za 2021. godinu nerealan s obzirom da se očekuje naplata od 700 mil. € prihoda po osnovu turizma, da je Crna Gora osma zemlja na svijetu po smrtnosti na milion stanovnika od pandemije Covid-19, da nema nacionalne kompanije koja je godišnje prevozila 650 hiljada putnika, ali i zbog očekivanja naplate prihoda od nelegalno stečene imovine u iznosu od 40 mil. € na godišnjem nivou i povećanja akciza pri čemu je poznato loše iskustvo iz 2018. godine po tom osnovu. Bilo je i mišljenje da budžet za 2021. godinu nema na znake strukturalnih reformi.

Istaknuta je potreba utvrđivanja iznosa sredstava koja su potrošačke jedinice utrošile u 2021. godini tokom privremenog finansiranja, kao i koliko se opredjeljuje budžetom za preostali

dio 2021. godine. Iskazano je i mišljenje da je predlog zakona neustavan zbog neusklađenosti sa članom 147 Ustava Crne Gore, u vezi sa povratnim dejstvom zakona, ali da je naknadno, podnijetim amandmanima Vlade izvršena korekcija.

Na Odboru je konstatovano da su četiri amandmana (33/21-5/9) koja je Vlada podnijela, sastavni dio teksta predloga zakona.

IV Odbor se u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine upoznao sa mišljenjima osam radnih tijela o visini opredjeljenih budžetskih sredstava za narednu godinu u dijelu oblasti za koje su nadležni.

Odbor je konstatovao da je osam radnih tijela, podržalo projektovanu visinu sredstava za potrošačke jedinice iz svoje nadležnosti i to: Odbor za rodnu ravnopravnost; Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje; Odbor za međunarodne odnose i iseljenike; Odbor za ljudska prava i slobode; Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje; Odbora za bezbjednost i odbranu; Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu; i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Međutim, Odbor za politički sistem pravosuđe i upravu ukazao je na potrebu sagledavanja mogućnosti povećanja sredstava za potrošačke jedinice: Ustavni sud, Sudski i Tužilački savjet. U vezi sa navedenim, Odbor se nije odlučio za predlaganje amandmana.

Odbor za ljudska prava i slobode usaglasio sa predlagačima zakona povećanje sredstava potrošačkih jedinica: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, i Zavod za školstvo u okviru nadležnog ministarstva, ali je predložio sagledavanje mogućnosti povećanja sredstava Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore.

V Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ i dva „uzdržana“ glasa, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Simonida Kordić.

Druga tačka - PREDLOG ODLUKE O ZADUŽIVANJU CRNE GORE ZA 2021. GODINU

Nakon sveobuhvatne rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje predstavnika predlagača, upoznao sa razlozima za predlaganje Odluke o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu, koju je potrebno da Skupština donese u skladu sa članom 82 stav 1 tač. 3 i 18 Ustava Crne Gore. Ukazano je da je navedenom odlukom definisano koji kreditni aranžmani će se zaključiti u skladu sa Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu kao i da nedostajuća sredstva za finansiranje Budžeta u 2021. godini iznose 575.600.000,00 €. Ukazao je da će Država u 2021. godini korisiti depozite i sredstva iz postojećih kreditnih aranžmana zaključenih u ranijem periodu.

Na Odboru je, između ostalog, konstatovano da će se Država u 2021. godini zadužiti za potrebe finansiranja projekta generalnog remonta pruge, sanaciju mostova i modernizaciju depoa i radionica, u iznosu do 14.000.000,00 €, kao i da će izdati garancije u ukupnom iznosu od 68.250.000,00€. Takođe, konstatovano je i da Država može zaključiti svop ugovore i ugovore o kupovini derivata radi zaštite od rizika kamatnih i/ili valutnih promjena u vezi sa kreditnim ugovorom sa kineskom Exim bankom zaključenim 2014. godine za potrebe izgradnje autoputa Bar-Boljare, prioritetna dionica Smokovac-Uvac-Mateševo.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ i jednim glasom „uzdržan“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog odluke o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu.

Poslanik Raško Konjević je u skladu sa članom 69 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore izdvojio mišljenje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Jovanka Bogavac.

Treća tačka - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O BUDŽETU I FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Nakon sveobuhvatne rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje ministra finansija i socijalnog staranja, upoznao sa razlozima za predlaganje izmjena Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kao i sa razlozima za donošenje po hitnom postupku a koji se odnose na realizaciju zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu. Ukazano je da se izmjene predlažu u cilju prelaska na programsko budžetiranje i uvođenje aktivnosti, indikatora i učinaka u godišnji zakon o budžetu.

Na Odboru je, između ostalog, konstatovano da se predloženim rješenjima uvodi hijerarhija kod sljedećih nivoa: program, potprogram, aktivnosti i projekti, kao i da se omogućava između tih nivoa preusmjerenje odobrenih sredstava u visini do 10% od sredstava utvrđenih zakonom o budžetu države za te nivoe.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa devet glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Danilo Šaranović.

* * *

Polazeći od predloga **predsjednika Odbora, Vladimira Jokovića**, sa kojim su se saglasili članovi Odbora i predstavnici predlagača zakona, vođena je objedinjena rasprava povodom tač. 4, 5 i 6 dnevnog reda, odnosno: Predloga zakona o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Predloga zakona o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Predsjednik Odbora, podsjetio je da je Vlada podnijela amandmane na navedene predloge zakona te da su isti sastavni dio teksta predloga.

Povodom navedenih tačaka, sjednici su u svojstvu predstavnika predlagača zakona prisustvovali Milojko Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja i Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

U objedinjenoj raspravi za navedena tri predloga zakona učestvovali su poslanici: Vladimir Joković, Simonida Kordić, Jovanka Bogavac, Danilo Šaranović, Miloš Konatar, Damir Šehović i Raško Konjević.

* * *

Četvrta tačka - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST, sa amandmanima (četiri) Vlade (16-3/21-4/2)

Nakon rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor je konstatovao da predložene izmjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost imaju za cilj da uspostave bolje uslove za održavanje likvidnosti privrednih subjekata, a koja je ugrožena padom ekonomske aktivnosti izazvan pandemijom Covid-19. Predloženo je usvajanje istih po hitnom postupku kako bi se omogućila što ranija dostupnost povoljnosti poreskim obveznicima, a koje su obuhvaćene novim paketom mjera.

Na Odboru je, između ostalog, ustanovljeno da se novim zakonskim izmjenama predlaže povećanje oporezivog prometa za registraciju za PDV sa 18.000 na 30.000 €, čime bi se stvorili preduslovi za smanjenje administrativne procedure, a samim tim i olakšao njihov rad.

Odbor je konstatovao da je Vlada Crne Gore podnijela četiri amandmana (16-3/21-4/2) koji su postali sastavni dio predloga teksta zakona, kojima je, između ostalog, predviđeno oporezivanje jaja nižom stopom.

Tokom rasprave, Odbor je pozitivno ocijenio namjeru predloženih izmjena a koja se ogleda u nastojanju da se pojača podrška preduzetnicima i mikro preduzećima da, u trenutno teškoj poslovnoj situaciji, lakše izmiruju svoje poreske obaveze. Poslanici su ukazali na značaj ovog zakona i iskazali očekivanje da će isti doprinijeti smanjivanju negativnih efekata izazvanih pandemijom Covid-19.

Na sjednici su postavljena i pitanja koja su se odnosila na: model naplate PDV-a, odnosno mogućnost sagledavanja naplate PDV-a po fakturisanjoj a ne po naplaćenjoj realizaciji; rokove za predaju i plaćanje PDV-a koji stvaraju dodatni pritisak porekim obveznicima; sagledavanje dodatnog prostora za olakšavanje poslovanja privrednicima i dr.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa osam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Zdenka Popović.

Peta tačka - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA, sa amandmanima (šest) Vlade (16-2/21-3/3)

Nakon rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor je konstatovao da predložene izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica imaju za cilj da doprinesu zapošljavanju novih radnika i time podstaknu privredu koja se nalazi u otežanim uslovima poslovanja izazvani pandemijom Covid-19. Predloženo je usvajanje istih po hitnom postupku kako bi se omogućila primjena novog paketa mjera podrške privredi i građanima.

Na Odboru je, između ostalog, ustanovljeno da se predmetnim zakonom predlaže uključivanje novih oblika izdataka koji se u poreske svrhe priznaju kao rashod u iznosu do 3% ukupnog prihoda, kao i oslobođenje od plaćanja dijela obračunatog poreza na dohodak fizičkih lica na period od 3 godine za poreskog obveznika koji do 31. decembra 2021. godine na neodređeno vrijeme zaposli lice koje ima prebivalište na teritoriji Crne Gore i koje se na evidenciji

Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nalazi duže od 3 mjeseca, ukoliko poveća broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2020. godine.

Takođe, predloženo je uvođenje djelimičnog oslobođenja od plaćanja poreza na način da će se oslobađati 90%, 60% i 30% u 2021, 2022. i 2023. godini, respektivno, zarada zaposlenog koja nije veća od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori.

Odbor je konstatovao da je Vlada Crne Gore podnijela šest amandmana (16-2/21-3/3) koji su postali sastavni dio predloga teksta zakona.

Tokom rasprave, Odbor je pozitivno ocijenio namjeru predloženih izmjena i dopuna. Ukazano je da je predloženo retroaktivno dejstvo zakona, kako bi se poreske olakšice predviđene novim paketom mjera, usvojenim u januaru 2021. godine, primjenjivale od 1. januara 2021. godine.

Poslanici su iskazali interesovanje za pitanja koja su se odnosila na: uslove za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja poreza, ostvarivanje ovog prava zaposlenih kod novootvorenih firmi tokom 2021. godine, na mogućnost povraćaja sredstava firmama koje su u potpunosti izmirile svoje obaveze za novozaposlene za period od januar - maj 2021. godine i dr.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa osam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Miloš Konatar

Šesta tačka - PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE, sa amandmanima (sedam) Vlade (19-6/21-5/2)

Nakon rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor je konstatovao da su otežani uslovi rada poreskih obveznika odnosno poslodavaca, usljed pada ekonomske aktivnosti izazvano pandemijom Covid-19, osnovni razlog predlaganja dopuna Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Predloženo je da se dopune zakona donesu po hitnom postupku kako bi se omogućila što ranija dostupnost povoljnosti poreskim obveznicima, a koje su obuhvaćene novim paketom mjera.

Takođe, na Odboru je ustanovljeno da se predloženim rješenjima uvode uslovi pod kojima se poslodavac oslobađa obaveze plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za zaradu koja nije veća od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori, i to na način da se oslobađa 90%, 60% i 30% doprinosa na zarade u 2021, 2022. i 2023. godini, respektivno. Predloženo je da se navedena rješenja primjenjuju do 31. decembra 2023. godine.

Odbor je konstatovao da je Vlada Crne Gore podnijela sedam amandmana (19-6/21-5/2) koji su postali sastavni dio predloga teksta zakona.

Tokom rasprave, Odbor je pozitivno ocijenio namjeru predloženih dopuna koja se ogleda u nastojanju da se podstakne novo zapošljavanje u 2021. godini i privredni rast, da se obezbijede povoljniji uslovi privređivanja, kao i smanji nivo „sive ekonomije“. Poslanici su iskazali interesovanje za pitanja koja su se odnosila na: uslove ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja dijela doprinosa, datum primjene zakona, kao i povraćaj uplaćenih doprinosa do datuma stupanja na snagu Zakona. Ukazano je da je predviđeno retroaktivno dejstvo Zakona zbog javnog interesa kao i da se Zakon odnosi na novo zapošljavanje kompanija osnovanih prije 2021. godine.

Odbor je, nakon rasprave, sa osam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Dejan Đurović.

Sedma tačka – PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA, koji su podnijeli poslanici: Ivan Brajović, Damir Šehović i Boris Mugoša

Uvodno obrazloženje o Predlogu zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji je podnijela grupa poslanika, dao je predstavnik predlagača zakona, poslanik Boris Mugoša.

U raspravi je učestvovao predsjednik Odbora, Vladimir Joković i poslanik Boris Mugoša. Nakon kraće rasprave, Odbor je odlučio sa podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se, kroz uvodno izlaganje predstavnice predlagača, upoznao sa osnovnim razlogom predlaganja izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim će se izvršiti izdvajanje prihoda od sportske djelatnosti, prihoda od autorskih i srodnih prava, patenta, žiga, prihoda samostalnih stručnjaka u kulturi, iz prihoda od samostalne djelatnosti i prihoda od imovinskih prava. Takođe, ukazano je da izmjene proizilaze i iz potrebe da se stimulišu mladi, perspektivni i vrhunski sportisti da nastave razvoj u oblasti sporta, kao i da se umjetnici sa najvećim stvaralačkim referencama uvažavaju na specifičan način. Odbor je obaviješten da je kroz primjenu važećeg zakona uočen problem koji se ogleda u nemogućnosti kontrolnog organa da utvrdi poresku obavezu, zbog neprecizno definisanih izdvojenih izvora prava kroz prihod od samostalne djelatnosti i prihod od imovinskih prava, te da se predloženim rješenjem to nastoji regulisati.

Na Odboru je konstatovano da se izmjenama i dopunama zakona uvode nove vrste primanja na koje se neće plaćati porez na dohodak fizičkih lica i to: doživotne mjesečne naknade koje ima vrhunski sportista i selektor, stipendije perspektivnom sportisti, sportska invalidnina, nagrada sportisti godine, premija koja se dodjeljuje iz budžetskih sredstava, kao i doživotne mjesečne naknade koje ima istaknuti kulturni stvaralac. Takođe, konstatovano je da se stvara pravni okvir za proširenje liste izvora prihoda, koji su u postojećem sistemu djelimično oporezovani kroz prihode od samostalne djelatnosti, kao i da se proširuje lista prihoda po osnovu ličnih primanja koji se mogu oporezovati.

Tokom sjednice iskazano je mišljenje da predloženo rješenje ima širok obuhvat izmjena, i u vezi sa tim, najavljena mogućnost amandmanskog djelovanja.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Boris Mugoša.

Osma tačka- TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora,

- 1) Podsjetio je da je sazvana 11. sjednica Odbora, za 19. maj 2021. godine sa početkom u 9:00 časova, na kojoj se planiraju razmotriti izvještaji pet nezavisnih regulatornih tijela, Agencije za zaštitu konkurencije i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

- 2) Saopštio je članovima Odbora da je, polazeći od dinamike plana rada Skupštine, potrebno planirati sjednicu na kojoj će Odbor razmotriti amandmane podnijete na Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu.
- 3) Obavjestio je Odbor da je direktor preduzeće SAMCOMERC d.o.o. Tivat, Dragan Samardžić, dostavio dopis (zavedeno pod brojem 00-63-7/21-36) u vezi sa postupanjem Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti po osnovu odluke Agencije o oduzimanju licence za obavljanje djelatnosti transporta naftnih derivata drumskim transportnim sredstvima. Dogovoreno je da se navedeni dopis proslijedi članovima Odbora putem mejla.

* * *

Sjednica je završena u 16.35 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/21-

SEKRETAR ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Vladimir Jaković, s.r.

**12. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet
održana 17. i 18. maja 2021. godine**

REZULTATI GLASANJA O PREDLOZIMA AKATA					
R.b.	NAZIVI AKATA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“	„IZDVOJENO MIŠLJENJE“
1	Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, sa amandmanima (četiri) Vlade (33/21-5/9)	Vladimir Joković Simonida Kordić Dejan Đurović Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar		Damir Šehović Raško Konjević	
2	Predlog odluke o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu	Vladimir Joković Simonida Kordić Dejan Đurović Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar		Damir Šehović	Raško Konjević

3	Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	Vladimir Joković Simonida Kordić Dejan Đurović Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar Damir Šehović Raško Konjević			
4	Predlog zakona o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, sa amandmanima (četiri) Vlade (16-3/21-4/2)	Vladimir Joković Simonida Kordić Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar Damir Šehović Raško Konjević			
5	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, sa amandmanima (šest) Vlade (16-2/21-3/3)	Vladimir Joković Simonida Kordić Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar Damir Šehović Raško Konjević			
6	Predlog zakona o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, sa amandmanima (sedam) Vlade (19-6/21-5/2)	Vladimir Joković Simonida Kordić Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar Damir Šehović Raško Konjević			
7	Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji su podnijeli poslanici: Ivan Brajović, Damir Šehović i Boris Mugoša	Damir Šehović Raško Konjević		Vladimir Joković Jovanka Bogavac Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar	